

BÁCSMEGYEI NAPILÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

A szent gyűlölet.

»Nem felelek«; »nem válaszolok«; »nem vagyok felhatalmazva a feleletre«; »a parlamenti bizottságnak ahhoz semmi köze, hogy a rendőrség által felvett jegyzőkönyvekben van-e valamiféle adat, mely feltárhatná, amely világosságot vehetne arra a bűnre, melynek célja volt a nemzeti ügy elárulása«; »kérem nem lehet a főügynököt letartóztatni, mert politikai bünt követett el, tessék számára szalvusz konduktuszt kieszközölni.«

És Magyarország fővárosának, Budapestnek, a székvárosnak rendőrfőkapitánya, mintegy nyegléskedve mondhatja el a parlamenti bizottság előtt: »kérem, mit firtatják ezt az ügyet, nekem ez az ügy Hekuba, hiszen a megvesztegető, a kegyeimes ur, akivel én sokszor érintkeztem és még végtelen szerencsémre érintkezhetem vele majd a jövőben is, még csak nem is terhelt.«

Ha semmi más nem táplálná a gyanut, a legközvetlenebbül terhelteknek hallgatása, a felvilágosítás megtagadása részükről óriásivá növeli. Akik azt hiszik, hogy homályba burkolva az ügyet, láthatatlanná tesznek mindent, s a láthatatlannal bizonyítanak ártatlanságot, csalódnak. Abban igazuk van, hogy elrejtik azt, amit elrejtetni akarnak, csak hogy a közvélemény az elrejtettben nem ártatlanságot képzel el magának, hanem a hét főbűn megszeméletesítőjét, egy szörnyet, melynek még a gondolata is arra készíti a gyermekét becézgető anyát, hogy aggodalomteljesen fogja be szemeit kisdédének, nehogy a képzelt szörnyet megpillantva, az irtózat görcei szállják meg azt, akinek életet adott életének kockáztatásával. Bizony mondom, csalódnak azok, akik azt hiszik, hogy a főbűnös vagy főbűnösök kedvéért megtagadva a felvilágosítást eloszlatják a gyanut. Csalódnak, mert ellenkezőleg, óriásivá, rémesség nevelik.

És e csalódásuk is csak nekünk jó. Jó pedig azért, mert az irtóztatás gyanu megtisztítja nemzeti érzéseinket, utaltabbá teszi azt a bünt, melyre nincs pa-

ragrafus, melyet parancsszóra védhet még az a hatóság is, melynek esküvel vallott hivatása a bűn üldözése. Hiszen nincs erre a bűnre törvény! Hiszen ezt az uri passziót csak nem kell komolyan venni, hiszen a székváros főkapitánya kezét foghat a megvesztegetővel, aki még csak nem is terhelt. Uraim, tessék jól ügyelni, még ezt a közönséges kifejezést: »vádolt« sem használhatjuk. Finomabban kell magunkat kifejezni. Distingvált szót kell használni: például ezt: »terhelt.«

Hát ne lázadjon fel minden igaz magyar embernek a vére; hát ne szoruljon ököre kezünk; hát ne emelkedjék fel a nemzet ökle, hogy lesujtsa mindezekre a megvesztegetőkre, még ha nem is terhelték a büntetőtörvénykönyv paragrafusai szerint?

Hát a nemzet ne kiáltson dühében bosszuért a magasságbelihez, mikor meg kell tudnia, hogy a ki lop, aki váltót hamisít, aki gyilkol, annak csak a képviselőket kell hazaárulásra bírnia pénzzel, arannyal, s azután kiutazhatnak télen Olaszországba, nyáron Svájcba, s ki nem adják, mert hát még a hazát is el akarta árulni egyszerű pénzmanipulációval.

Nem jól van ez így. Rossz vért szül ez. Gyűlöletet támaszt a rövidlátókban, akiket arra készít, hogy megzavarják gyűlöletükkel a nemzeti egységet; arra készít, hogy vádoljanak igaztalanul, s ezzel gyűlöletet támasszanak mindenkiben a közös boldogulás rovására.

És talán mégis jól van. Mert gyűlöletet ezzel a bűnnel szemben minden magyar embernek éreznie kell. Terjeszteni kell a gyűlölet parazsát a lelkekben, nehogy csak egyetlenegy embernek is eszébe jusson a hazaárulás büntetének csábító, de a rothadás csiráit magában rejtő démonaival foglalkozni.

A bölcsőbbek feladata, hogy a gyűlöletet helyesen irányítsák. De a gyűlöletet éreznie kell mindenkinek, hogy a gyűlölet mérges epéje még a legészrevehetlenebb csiráját is elfojtsa annak a bűnnek, melyet ma a magyar törvény nem üldöz, de az egész nemzet utál.

Ez a gyűlölet a felébredt magyar nemzeti geniusz diadalmaskodó előrenyomulásának szentséges tanuja.

Az uri passzió eredménye.

Mi lesz az uri passzió eredménye? Az egész közvélemény abban a szent meggyőződésben él, hogy ennek az uri passzióknak az alkotmány becsülése mellett más eredménye nem lehet, mint Khuen-Héderváry grófnak lemondása, jól lehet tegnap még annyira tetszelgett ezen *uri passzióval*, hogy *másra, mint a ház feloszlatására nem is gondolt. Ezt az uri passziót a tervbe vett választások alkalmából egy embervadászattal akarta befejezni.* Ez is uri passzió.

Tegnap azonban annyira komolyra fordult a dolog, hogy a minisztertanácsból, melyet este rendezett, a miniszterelnök Bécsbe utazott.

A válság.

Királyi parancsra utazott-e a miniszterelnök Ischlbe vagy nem, azt ma nem kutatja senki. Annál bizonyosabban híresztelik azonban, hogy a miniszterelnök makacsul ragaszkodik még mindig a miniszterelnökséghez.

Makacssága annyira ment még tegnap este is, hogy a minisztertanácsban afölött vitatkozott, hogy a házat feltétlenül fel lehet osztani. Ugy látszik azonban, hogy miniszter-társai nem voltak vele egy véleményen.

Erre abból következtethetünk, mert mint budapesti tudósítók híreiben különösen kiemeli, *a miniszterek megfogalmazták a lemondó levelet s azt aláírták. Így azután Héderváry is kénytelen volt a többi miniszterek neve mellé a maga nevét is odairni.*

De külön véleménye mellett megmaradt makacsul. A lemondó levelet is csak azután írta alá, mikor meggyőződött arról, *hogy ő felségének előterjesztést csak akkor lehet tenni, ha majd a megvesztegetési ügynek vége lesz.*

Mikor tehető előterjesztés.

Azután azt is megértették a miniszterelnökkel, hogy az ő külön felterjesztésével csak akkor állhat ő felsége elé, ha ő felsége határozott afölött, vajjon elfogadja-e a lemondást? Ha nem fogadja el, akkor jön, az az csak jönne a miniszterelnök előterjesztése a házfeloszlatást illetőleg. Remélhetőleg ebből semmi sem lesz.

Nem lesz semmi. És erre abból következtetnek beavatott körökben, hogy az a királyi

leirat, melyet Héderváry megkapott nagyon szűkszavú parancs volt. *Hogy profán kifejezéssel éljek, a miniszterelnököt a megvesztegetési botrányból kifolyólag feltessékelték Ischlbe.*

Feltessékelték pedig nyomban a vizsgáló bizottság előtt megtett vallomása után. Azt hiszik, hogy ez a vallomás sehogysem tetszett.

Az utód.

Természetes, hogy a vizsgáló bizottság működésétől a figyelmet elterelték a válságra.

Tegnap foglalkoztak már az utóddal. Egy egész sor nevet említettek. *Ma egy név tolt előtérbe. Andrássy Gyuláé. Khuen Héderváry fogja ajánlani.* És épen ezért bizonyos, hogy nehéz lesz neki kabinetet alkotni, különösen, amióta a vizsgáló bizottságban a *diabolus rotæ* szerepére vállalkozott.

Eközben pedig a vizsgáló bizottság működése folyik, s növeli az izgatottságot. De ma mégis mindenki csak azt várja, mit hoz holnap reggelre hírül a távirida: *marad Khuen Héderváry vagy megy-e?*

Villongások a nemzeti kaszinóban.

Gróf Szapáry és társainak a vesztegetési ügye foglalkoztatja már napok óta az ország közvéleményét.

Nap mint nap van egy újabb csattanója az ügynek s nem egy ember titkos üzelméről lebbent fel e vizsgálat során a lepel kompromittálva az addig *fair* embert, a gavallért örökre.

Amily vehemenciával és leleményesen intőzi a vizsgálatot Polónyi és vele az ellenzék, épp oly szembetűnő gróf Andrássy és társainak merev és ellenkező magatartása.

Az újságírók természetesen hamarosan tisztában voltak vele, hogy honnan fúj a szél és el is nevezték az Andrássyak részéről folyó akciót a kaszinó-párt működésének.

Ez a működés azonban úgy látszik, hogy nem találkozik a Nemzeti Kaszinóban általános tetszéssel s egy tekintélyes rész határozottan elítéli a gróf Szapáry Lászlóért való tulságos exponálást. A Kaszinóban ezt többen ki is fejezték Andrássyék előtt. *Gróf Károlyi Sándor s vele még igen számosan teljesen tartózkodóan viselkednek az ügyben s Beóthy Ákos nem egyedül áll azon nézetével a Kaszinóban, hogy az ügy purifikálása minden mellékes tekintet nélkül szükséges.*

A hamis osztrák.

Az alsó-ausztriai kereskedelmi és iparkamara a napokban tette közzé mult évről szóló jelentését, bennünket magyarokat ez a jelentés kiválóan érdekelhet, mert közelebről megvilágítja Ausztriának gazdasági viszonyát hazánkhoz.

A jelentés e részének csattanója az a kimutatás, mely szerint Magyarország 1902-ben valamivel többet exportált Ausztriába, mint a mennyit onnan behozott. Ennek a szép bengáli tűznek a fényében uszik a jelentés egész okoskodása, mely a legremekebb tűzijátékot fejt ki annak az apothéozisnak, hogy ime a szegény Ausztria mennyit szenved a hazánkkal való közösség alatt. Amilyen tünneményes ez a sístergő röppentyű, a Lajtán tuli oldalról szemlélve, olyan hamar el is pattan és marad belőle — egy kis salakos hamu.

Mert mi következik abból, hogy mi tavaly többet szállítottunk Ausztriának, mint az nekünk? Talán az, hogy gazdaságunk hatalmasan fellendült, egyszerre — úgy ójszakán át — fényes polczra vergődött és a szomszéd birodalom gazdaságát lenyűgözi leigazza, tönkre silányítja? Hogy a közösségnek csak mi látjuk hasznát, Ausztria pedig csak kárát vallja? Hogy amannak romjain építjük föl sziklaerős várunkat, melyből visszaverünk minden támadást? Tán még se lesz egészen úgy. Csak kissé szemügyre kell venni azt a bizonyos kimutatást. Mit is szállítunk mi Ausztriába és mit kapunk mi onnan?

Ime, a szép tűzijáték elűnik és egyszerre, koromsötét lesz az éj, ha tüzetesen megvizsgáljuk azt a szomorú statisztikát. Ebben a sötét éjben csak azt látjuk, hogy mi Ausztriába küldjük nyers terményeinket, búzát, rozst, kukoriczát, zabot, bort, kendert, lent, azonkívül lisztet és kisebb mennyiségben gópeket és helyibök kapunk rongyokat, norinbergi árukat, játékszereket, piperéket, csodabalzsamokat, esernyőket, nyakkendőket és Isten a megmondhatója miféle más, nem mindig épen kétségtelen értékű, ugynevezett ipartermékeket. Szomorú jele a mi gazdasági állapotunknak, hogy az áldástrejtő termőföldből verejtékes munka révén keservesen szerzett terményeinket silány áron vagyunk kénytelenek jó szomszédainknál elkótyavetyélni, még pedig ijesztően nagy mennyiségekben és ennek a helyében nyomoruságosan szerzett pénzünkön cifra sallangot vásárolunk a statisztika furfangjait oly jól ösmerő osztrákoktól. De azért még nekik áll feljebb, mert hiszen 1902-ben — a nyomasztó gazdasági viszonyok hatása alatt — már nem lehattunk oly gavallérok, mint az előtt, minek következtében Ausztriából kevesebbet hoztunk be szemnek tetsző, haszontalan holmit, mint a mennyi értékes terményt odaküldtünk.

Nem, jó osztrákok! Az a bajunk, hogy töletek vásárolunk, sokkal jelentéktelenebb annál, hogy kénytelenek vagyunk nektek édes anyaföldünk produktumait eladni. Ez a jelenség a fejlődésünket megtanító közösségnek a következménye. Az ausztriai kamara úgy tesz, mint a kancsal mészáros: nem oda vág, ahova néz. Mert a kis hamis dehogy is vonja, le abból a körülményből, hogy mult évben többet küldtünk oda, mint a mennyit behoztunk, azt a következtetést, hogy nekik kívánatos a közösséget megszakítani. Sokkal okosabb ő kelme. Tudja nagyon jól, hogy ebből a még mindig kiválóan agrikultur országból, melyről most is még az a hit van elterjedve, hogy mézzel tejjel bővelkedő Kanaán, a tejfelet ők szűrik le. Tudja nagyon jól, hogy a közösségnek mi adjuk meg az árát s azért dehogy is akarja ezt a közösséget föloldani, hanem épp ellenkezőleg — s itt látszik ki a lóláb — tiz évnél hosszabb időre kívánná azt megköttetni!

Hát annyira szenvednek szegény sógoraink a nagy baj alatt, hogy minél tovább akarnak benne megmaradni? Hát oly borzasztó nekik a közösség, hogy semmi szín alatt se akarják azt megszüntetni?

Tiszta dolog, hogy nem akarnak egyebet, mint továbbra is a haragosat adni, hogy ezentul is kihatározzanak anélkül, hogy viszonzási kötelezettségük legyen.

Bojkottálni akarják terményünket, produktumainkat, kiutasítani akarják magyar munkásainkat, ki akarnak zárni a közös hadsereg szállításaiból, mint tették eddig, ellen-

ben a legmesszebbremelő garanciákat követelik arra nézve, hogy az osztrák invázióknak hazánkban mi se állja útját, hogy továbbra is függjünk iparuktól és kereskedelmüktől és természetes fejlődésünket a jöben is visszafojthassák.

Csakhogy — hála Istennek — más szél fuj errefelé mostanában a négy folyam — hárombércz határaiban. Feleszmölünk már, ösmerjük már a kis hamist!

Néhány évre le kellett ugyan mondanunk az önálló vámterületről. Sajnos, hogy ugyan; mi fájlaljuk ezt, nem a sógor. De vigasztal bennünket az a tudat, hogy ez a néhány év épp elég lesz arra, hogy lassan bár, de biztosan elkészítsük a talajt, melyen — szilárdan és daczolva az osztrák barátsággal — megteremthetjük gazdasági önállóságunkat.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudositónktól. —

Zombor, augusztus 5.

F. hó 3-ikán tartotta meg, a vármegyei közigazgatási bizottsága augusztus havi rendes ülését Latinovits Pál elnöklété alatt.

Az ülés első tárgyát Gyórfy Géza *busúja* képezte, akit Pavlovics Sándor busuztatott el meleg hangon.

Ezután a *börtönvizsgálat eredményéről* számolt a börtönvizsgáló bizottság, s megelégedéssel állapította meg, hogy mindenütt rendet, példás tisztaságot, kifogástalan felügyeletet és biztonságot talált.

A harmadik tárgy Sztankovics György államépítészeti mérnök jelentése volt a *megyei közutakról*.

A törvényhatósági közutak és az azon levő műtárgyak állapota kielégítő. A bács—zsabalya—titeli közut, Ó, Ujsoóvó, Ókér községek, a zombor—palánkai t. közut a közforgalomnak átadott, Obrovác és Palánka közuti szakaszain a földmunka befejeztetett. A törvényhatósági és községi közutak törzskönyvi műveleteinek helyszini hitelesítőse, 20 községben folyamatba van.

Szigethy Vilmos h. pénzügyigazgató havi jelentése a közadók állásáról közli, hogy július havában egyenesadóban 120,922 kor. 61 fill., hadmentességi díjban 342 kor. 83 fill., bélyeg és jogilletékekben 43,812 kor. 83 fill., fogyasztási és italadóban 80731 kor. 05 fill., tanítói nyugdíjban 2390 kor. 87 fill., országos betegápolási pótdadóban 1365 kor. 64 fill., folyt be; közli még a jelentés az engedélyezett házadó mentességet.

Dr. Pavlovits Simon vm. főorvos július havi jelentése a vármegyei közegészségügyi állapotát közli. Kiemeljük, hogy a jelentés szerint július hó folyamán az általános egészségügyi viszonyok kiválóan kedvezőek voltak, mely a meleg időjárás befolyásának köszönhető. Néhány esetben előfordult ronsoló toroklob, vörheny, kanyaró, hagymáz, hökhurut, himlő. Trachomás egyén gyógykezeltetett összesen 9887 valódi, 889 trachomagyanus. A gyógyszerárakban anynyiban történt változás, hogy Kiss Nándor ómoroviczai gyógyszerész gyógytárát Knéz Mihály gyógyszerésznek bárbe adta.

Kuszena János kir. főállatorvos állategészségügyi viszonyokról számol be terjedelmes jelentésében. Közli, hogy az állatok közt lépfene, veszettség, takonykór, sertés orbáncz fordult elő. A sertésvész Bács-

kula, Csurog, Bácspetrovác, Cservenka, Bukin, Bácsmadas, Németpalánka és Óbecse községekben megszűnt. Az állategészségügyi szakszolgálat a főállatorvos gondos és szakszerű felügyelete alatt kifogástalan volt. Az általa megejtett vizsgálat alkalmával figyelemre méltó hiányokat nem tapasztalt.

Végül *Gräff Nikász* számol be a tanítás általános menetéről és az iskolák állapotáról.

Szabadka közegészségügye a lefolyt félévben.

Kertész Sándor dr. tisztii főorvos jelentése szerint az elmúlt félévben városunk közegészségügyi állapota kedvező volt, sőt a múlt év második feléhez képest javulás mutatkozik.

A járványos betegségek közül csak a vörheny és kanyaró uralkodott járványszerűen, különösen Ludas pusztán. Meggátlása végett az iskolák bezárattak és fertőtlenítettek.

Tájkórok közül csak a trachoma uralkodott.

A difterisz csekély mérvben uralkodott.

A gyógyszerumot sikerrel alkalmazták. Jó eredménnyel fogantositották a himlőoltást és az újraoltást az elemi iskolák első és második osztályaiban.

A gyermekek egészségi ápolása és gondozása, valamint az orvosi segélyben való részesítés jó, teljesen kielégítő volt. Különös intézkedések szükségesek nem voltak.

A körorvosi állások mind be voltak töltve. A közegészségügyi körökben változás nem történt.

A város belterületén a szülésznők száma elegendő, míg a külterületen hiányos, de szaporításukról gondoskodva lett.

A magánorvosok és szülésznők száma szaporodott.

Az utcák befásítása, kövezése, a nyílt árkok beboltozása fokozatosan eszközöltetik.

H I R E K.

Szabadka, augusztus 6.

— **Főpásztori körlevél.** *Császka György* dr. kalocsai érsek XXI számú főpásztori körlevelében elrendeli a katolikus gazdasági ismétlő iskolák fölállítását és tantervének megállapítását. Továbbá tanítói pályázatot hirdet Kulára, Öregfény- és Keserűtelekre Moholyra és Rémre.

— **A ferenczrendiek tartományi ülése.** A ferenczrendiek Szabadkán tartott tartományi ülésüket ma fejezték be, a provinciális választással. Provinciálisnak ismét *Tamás Alajos* eddigi tartományi főnököt választották meg. Rendi tanácsosoknak megválasztottak: *Eger Zsigmond* pécsi házfőnök, *Martinov Fortunat* h.-mezővásárhelyi házfőnök, *Kochán Bertalan* kaplonyi házfőnök, *Szendey Ágoston*. A tartomány főnök és az itt időző rendi tagok ma elutaztak Szabadkáról.

— **A 23-asok.** Ma délután 2 órakor több mint ezer katona érkezett városunkba. A 23-ik gyalogezred három zászlóalja jött, hogy résztvegyen a Szabadka környékén tartandó nagy gyakorlatokon. Az ezred a teljes zenekarral jött és ennek hangjai mellett vonult a városon keresztül ideiglenes elszállásolási helyére a régi honvédlaktanya barakkjaiba.

— **Zárt tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt zárt ülésben tárgyalta a jövő 1904. évi költségvetést dr. *Biró Károly* polgármester elnöke alatt.

— **A német császár Karapanosán.** A német császár az eddigi diszpozíciók szerint szept. 18—20-ika felé vadászatára Belyőre érkezik, — honnan Karapanosára megy szarvas vadászatra. Elfogadására az intézkedések megkezdődtek. A császár Bécsen keresztül érkezik Frigyes főherceg birtokára. Mohácsig jön hajón.

— **Eljegyzés.** Mentényi János ujvidéki járási irnok jegyet váltott Rohrböck Mariska kisasszonnyal, Rohrböck Ferencz bajai posta- és táviró tiszt leányával.

— **Ügyészek jutalma.** A városnak a megye ellen folytatott nagy perében a törvényhatóság az ügyészeknek kétezer koronát szavazott meg jutalomképen. Ehhez azonban miniszteri jóváhagyásra volt szükség. Amint értesülünk, a belügyminiszter jóváhagyó leirata ma érkezett le a városhoz, s így ügyészeink felvehetik megérdemelt munkadíjukat.

— **Az ujvidéki katonák.** Az ujvidéki 6-ik számú gyalogezred két zászlóalja f. hó 9-én vasárnap érkezik Szabadkára és hétfőtől kezdve együtt fognak gyakorlatozni a már megérkezett 23-asokkal.

— **A zentai képkiallítás elmarad.** A zentai mezőgazdasági és iparkiallítás igazgatósága a kiállítással kapcsolatosan képkiallítást is tervezett, melynek rendezésére a budapesti »Nemzeti Szalont« kérte föl. Miután azonban a Salon igazgatósága meggyőződött arról, hogy a tárlatnak nemcsak anyagi, de még erkölcsi sikere sem lenne meg, azt bizonytalan időre elhalasztották.

— **Három új népies mintagazdaság.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, *Frankl Bódog* volt szabadkai földmives iskolai tanárt a Csongrád, Turóc és Somogy megyékben alakított népies mintagazdaságok felügyeletével bizta meg.

— **Katonazene Szabadkán.** Nagy élénkséget fog okozni a 23. ezred zenekara városunkban. A mi közönségünk különös előszeretettel viseltetik a jól szervezett katonazene iránt, a most érkezett katonabanda felől pedig, már előre is kitünő hírek érkeztek. Ennek a zenekarnak volt hosszú ideig karmestere *Lehár Ferencz* a jeles zeneköltő. A Mária Terézia parkban a kijelölendő napokban esténként 6 órakor tőrzene lesz. Azonkívül a tisztii estélyeken a Bárány őttermében fognak játszani és Szombattól kezdve hetenként háromszor az Otthon kávéházban.

— **Jubileum.** Az »Óbecsei Polgári Czellövész Egylet« 1903. augusztus hó 9-én — vasárnap — delután és este, saját ligeti helyiségében, főnállásának XXV-ik évfordulója alkalmából diszgyűléssel egybekapcsolt jubiláris ünnepséget tart. Belépti díj (mely az esti vigalomra is érvényes) személy-jegy 1 kor., 12 éven aluli gyermekek a családdal ingyen beléphetnek. (A jegyek feltűnő helyen viselendőek.) Pénztárnyitás d. u. 3 órakor. A lökérthez vezető utak egész éjjel át világítva lesznek. Czellövészlet helyett galamb lövészlet lesz. Kedvezőtlen idő esetén az ünnep augusztus 16-án lesz megtartva. Az ünnep sorrendje: 1. Diszkygyűlés. 2. Galamb és golyó lövészlet. 3. Üveggolyó lövészlet. 4. Galamblovészlet. 5. Handicap. 2 galamb. 6. Díjtekvés. 7. Társas vacsora. 8. Táncz. 9. Tűzi játék a nagy köröndön.

— **Az ókanizsai iparos-tanonoziskola az iparkiallításán.** Az ókanizsai iparostanoncziskola szép rajzgyűjteménnyel vesz részt a szegedi iparostanoncz és segédmunkakiállításon. A rajzok az összes iparnemekben való szakszerű jártasságról tanuskodnak

és nagyban fognak hozzájárulni a kiállítás sikeréhez. Az iparostanoncziskolán kívül Ókanizsa iparát a tanonczok és segédek nagyszámú és izléses munkái fogják bemutatni.

— **Névmagyarosítások.** *Weisz Wolf* m. kir. adótiszt zentai lakos, valamint kiskoru leánya *Veronika* vezetéknevüket belügyminiszteri engedélylyel, »*Vas*«-ra, kiskoru *Vogenberger* József zombori illetőségű m. kir. csendőr pedig »*Vári*«-ra változtatták.

— **A szerelmi dráma harmadik áldozata.** A tegnapi szerelmi drámának még egy harmadik áldozata is van. A mikor ugyanis *Schilth József* kedvesére lőtt, a leány anyja, ki a szerelmes pár kis gyermekét tartotta ölében, ki menekült a szobából. A kétségbeesett fiatal ember, a ki egész családját megakart szabadítani az élet terheitől, az asszony után futott és utána lőtt ezekkel a szavakkal: »Ez a lányomé!« Az asszony hallotta a füle mellett röpdülő golyó süvöltését s nem is gondolt arra, hogy a kis leány megsérült. Tegnapi, miután a rendőrségről a hol kihallgatták hazament, megakart fűrésztteni a leánykát s akkor vette észre, hogy bal vállán meg van sebesülve. Rögtön kivitte a kórházba, a hol ápolás alá vették, de az elhanyagolt seb folytán most már magas fokú láza van s valószínű, hogy nem is marad életben. A gyermek anyjának állapota is igen válságosra fordult. A dráma hőse azonban már jobban van.

— **Nagyvendéglő bérbeadása.** Bácsföldvállról jelenti az előljárásság, hogy az ottani községi nagyvendéglő bérbeadandó. A bérbeadási árlejtés f. hó 24-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Zárt ajánlatok nyújtan-dók be.

— **Szarvasmarha díjazás** lesz Ó-Verbáson szeptember hó 13-án, a mit a vármegyei Gazdasági Egyesület fog rendezni.

— **Hangverseny az Otthon kávéházban.** Néhai *Dankó Pistának*, nagynevű dalköltőnknek volt daltársulata ma és holnap az Otthon kávéházban hangversenyeznek. A társulat műsorában az elhunyt költő legszebb művei szerepelnek és a tagok is régi jó ismerősei az igazi magyaros szórakozást kedvelő közönségünknek. A *Dankó-féle* szerzeményeken kívül, régi kurucznoták, hortobágyi és palóczi nóták, cigány dalok és egyéb népdalok, továbbá szalon- és táncz kuplék, karénekek is föl vannak véve az ügyesen összeállított program keretébe.

— **Gondatlanság áldozata.** Egy talig egy éves csecsemő gyermeket halálos veszedelem ért szülői gondatlansága folytán. *Radák István III.* köri lakosnak *József* nevű kis fia teljesen magára hagyva játszott a konyhában, a hol a tűzhelyen egy nagy bográcsban forró tej volt. A kis gyerek oda mászott és a bográcsba kapaszkodott, a mely megbillent és forró tartalma a gyermek fejére ömlött, kinek arcát a felismerhetetenségig eléktelenítette. Egy hétig ápolták szülei, de a gyenge csecsemő nem heverhette ki a súlyos sebeket és tegnap meghalt. Holttestét törvényszékiileg boncolják fel.

— **Meglopott ujvidéki kereskedő.** Az ujvidéki rendőrség sürgönyileg értesítette rendőrségünket, hogy ott tegnap *Kaufmann Ábrahám* kereskedőtől ismeretlen tettes 271 korona készpénzt és egy az ujvidéki hitelintézet által kiállított 200 koronás zálogjegyet ellopt. A tolvaj valószínűleg Szabadka felé menekült s ennél fogva a mi rendőrségünk is megindította a nyomozást.

Anyakönyvi hírek. Meghaltak:
Vojnich R. Mária 4 nap, Csormák Teréz 1 órá, Szalma Ágnes 16 év, Korpácsi Anna 7 hó, Annus Anna 2 év, Herche Anna 12 hó, Dulics Péter 52 év, Anhauer Eleonóra 4 hó, Gabrics Jakab 1/2 nap. — Szül 9; 4 fiu, 5 leány. — Házasság. Prágai István Török Ágnessel.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 7-ére változékony, hűvösebb időjárás várható, sokhelyütt csapadékkal.

Az Országos baromfi-kiállítás Nagybecskerekén. A torontálmegyei gazdasági egyesület, a baromfitenyésztők országos szövetségével karöltve, Nagybecskerekén tudvalevőleg országos gazdasági és sport baromfi-kiállítást és vásárt rendez. A kiállítás október 9-én nyílik meg és 12-ig tart. A kiállítás diszelnöke Csekonics Endre gróf, alelnökök Teleki Józsefné grófné, Botka Béláné és Rónay Ernő. A kiállítás díja 10 emléktárgy ezer korona értékben, 20 aranyérem, 30 ezüstérem, diszoklevelek és kiállítási oklevelek, továbbá pénzdiák. A kiállítást Darányi Ignác földmívelési miniszter fogja megnyitni.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Mérsékelt vételkedv mellett elkelt 20.000 mm. buza két és fél fillérrel olcsóbb áron. A többi termények változatlanul zárultak. Felmondott 1000 mm. repce és 7000 mm. tengeri e hónap 11-én leendő átvételre. A határidőzlet nyugodt forgalom mellett változatlan áron zárult.

	Kezdete	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	738	735—737
Buza ápr. 1904	761	757—759
Rozs		
Rozs okt.-re	623	620—621
Rozs		
Zab májusra	—	—
Zab		
Zab okt.-re	535	537—534
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	613	609—610
Tengeri aug.-ra	613	611—613
Tengeri májusra	490	488—489
Repce aug.-ra	11:00	11:00—11:10
Repce		

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

14668./903. sz. tan.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezenel közhirre teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező régi tanítónő képezdei épületben levő, ez időszertint Bátor János által bérelt bolthelyiség folyó 1903. évi november hó 1-étől 1909. évi október hó 31-ig terjedő hat évi időtartamra f. évi augusztus hó 12-én délelőtt 9 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 2000 korona, biztosíték 200 korona, mely az árverés megkezdése előtt a bizottság előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő.

Szabadkán, 1903. augusztus 3-án.

A városi tanács.

Birtokeladás.

A Tóth Kálmán és kiskoru Tóth István tulajdonához tartozó, a zentai határban — Tornópusztán — fekvő 100 kerületi lánca (á 2200 □ öl) területű szántóföld a rajta levő épületekkel együtt Csantavéren a községhezánál f. 1903. évi augusztus 15-en d. u. 3 órakor megtartandó magánárverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik. Az eladás részletes feltételeit meg lehet tudni Dr. Békeffy Gyula szabadkai ügyvédnél.

Legolcsóbb a

Terézia **levélpapír**

szép Ivori színben, **lükör sima felületű, kellemes írás.** — 50 boríték és 50 levélpapír, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható **Heumann Mór** papirkereskedésében Szabadkán.

A mű festőhöz

csímzett egyházi szerek és festék kereskedés, mű és iparfestészeti terem megnyitás.

legújabb találmányomat

nedves falaknak szárazza tétele végett festés által, mely feleslegessé tesz minden grundolást, s hulladék leválást. Ezen új találmányom

a Bátor magyar új enyv,

mely kizárólag csak nálam kapható. — 100 kiló 25 kor., úgy, hogy meghígítva egy kiló enyv csak 4 fillérbe kerül. De a festőnek azáltal is nagy előnye van, mert oly **kész enyvot** kap amelyet bármily vízzel megkritkithat, szagtalan, főzni nem kell és sok időn át tartható, mert nincs romlásnak kitéve.

Festőmestereknek 1 kilónként is szolgállok, 1 kiló 10 fill. a mi egy menyezethez vagy egy falnak elégséges.

Bátori (Blaskovits) Mihály

műfestész Szabadkán.

Üzlet: **Deák-utca Jobb-féle ház. Lakás: VII. kör, Erdő-utca 66. sz**

Gazda közönség figyelmébe!

Weitzenfeld Márczell

kender-, kötél-, zsinog-, zsák- és ponyva raktára.

SZABADKA

Kovács u. 294 sz. Telefon 190

Az aratás alkalmából

ajánlja dusan berendezett

zsák és ponyva raktárát.

AJANLJA A DUSAN FELSZERELT

SÜRGÖNY-CZIM:
DÁNIEL SZABADKA

CSERÉPKÁLYHA- ÉS CEMENTÁRÚ
RAKTÁRÁT

CSERÉPKÁLYHA-KÉSZÍTŐ

ÁLLANDÓ MINTARAKTÁR:

BATTHÁNYI-UTCA, CSAJKÁS-FÉLE HÁZ

ELVÁLLAL MINDENFÉLE, E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT.